

## ส่วนที่ 3

# ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

### 13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

#### 13.1 งบการเงิน

##### 13.1.1 ผู้สอบบัญชี

บริษัท ไพร์ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอพีเอส จำกัด ((โดยนายพงทวิ รัตนะโกเศศ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 7795 เป็นผู้สอบบัญชี) ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) สำหรับรอบปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และได้ให้ความเห็นว่า งบการเงินของบริษัทฯ แสดงฐานะการเงิน ของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

บริษัท ไพร์ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอพีเอส จำกัด และ ผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์หรือส่วนได้เสียกับ บริษัทฯ หรือผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ในลักษณะที่จะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระแต่อย่างใด

##### 13.1.2 ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีประจำปี 2561 เป็นจำนวนเงิน 2,955,000 บาท

## 13.2 ตารางสรุปงบการเงิน

## งบแสดงฐานะทางการเงิน

| ณ วันที่ 31 ธันวาคม                                 | ล้านดอลลาร์สหรัฐ |              |              | ล้านบาท       |               |               |
|-----------------------------------------------------|------------------|--------------|--------------|---------------|---------------|---------------|
|                                                     | 2561             | 2560         | 2559         | 2561          | 2560          | 2559          |
| <b>สินทรัพย์</b>                                    |                  |              |              |               |               |               |
| สินทรัพย์หมุนเวียน                                  |                  |              |              |               |               |               |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด                      | 2                | 66           | 6            | 74            | 2,171         | 233           |
| ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น                         | 385              | 373          | 324          | 12,541        | 12,253        | 11,647        |
| สินค้าคงเหลือ - สุทธิ                               | 393              | 434          | 327          | 12,820        | 14,244        | 11,776        |
| สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น                              | 3                | 3            | 1            | 87            | 96            | 50            |
| รวมสินทรัพย์หมุนเวียน                               | 783              | 876          | 659          | 25,521        | 28,765        | 23,707        |
| สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน                               |                  |              |              |               |               |               |
| ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า                             | 19               | -            | -            | 622           | -             | -             |
| ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ                      | 880              | 937          | 1,005        | 28,698        | 30,791        | 36,171        |
| สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ                         | 4                | 5            | 5            | 144           | 173           | 190           |
| สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น                           | 1                | 2            | 3            | 25            | 68            | 121           |
| รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน                            | 904              | 945          | 1,013        | 29,489        | 31,032        | 36,482        |
| <b>รวมสินทรัพย์</b>                                 | <b>1,687</b>     | <b>1,821</b> | <b>1,672</b> | <b>55,011</b> | <b>59,797</b> | <b>60,188</b> |
| <b>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</b>                  |                  |              |              |               |               |               |
| หนี้สินหมุนเวียน                                    |                  |              |              |               |               |               |
| เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น                       | 372              | 305          | 229          | 12,126        | 10,025        | 8,232         |
| ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี | -                | 72           | 107          | -             | 2,354         | 3,840         |
| ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย                             | 4                | 6            | 4            | 131           | 198           | 155           |
| ภาษีเงินได้คืนติดบุคคลค้างจ่าย                      | -                | 38           | 30           | -             | 1,236         | 1,065         |
| หนี้สินหมุนเวียนอื่น                                | 106              | 92           | 28           | 3,447         | 3,036         | 999           |
| รวมหนี้สินหมุนเวียน                                 | 482              | 513          | 397          | 15,704        | 16,848        | 14,291        |
| หนี้สินไม่หมุนเวียน                                 |                  |              |              |               |               |               |
| เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน                   | -                | -            | 72           | -             | -             | 2,580         |
| หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ             | 14               | 17           | 37           | 449           | 549           | 1,329         |
| ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน                         | 10               | 9            | 7            | 328           | 299           | 268           |
| รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน                              | 24               | 26           | 116          | 778           | 848           | 4,178         |
| <b>รวมหนี้สิน</b>                                   | <b>505</b>       | <b>539</b>   | <b>513</b>   | <b>16,482</b> | <b>17,696</b> | <b>18,469</b> |
| <b>ส่วนของผู้ถือหุ้น</b>                            |                  |              |              |               |               |               |
| ทุนเรือนหุ้น                                        |                  |              |              |               |               |               |
| ทุนจดทะเบียน <sup>(1)</sup>                         | 865              | 865          | 865          | 30,004        | 30,004        | 30,004        |
| ทุนที่ออกและชำระแล้ว <sup>(2)</sup>                 | 865              | 865          | 865          | 30,004        | 30,004        | 30,004        |
| ส่วนเกินมูลค่าหุ้น                                  | 32               | 32           | 32           | 978           | 978           | 978           |
| กำไรสะสม                                            |                  |              |              |               |               |               |
| จัดสรรแล้ว - ทุนสำรองตามกฎหมาย                      | 88               | 88           | 88           | 3,000         | 3,000         | 3,000         |
| ยังไม่ได้จัดสรร                                     | 197              | 298          | 175          | 9,511         | 12,769        | 8,672         |
| องค์ประกอบส่วนอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น              | -                | -            | -            | (4,965)       | (4,650)       | (935)         |

|                                 |       |       |       |
|---------------------------------|-------|-------|-------|
| รวมส่วนของผู้อถือหุ้น           | 1,182 | 1,282 | 1,159 |
| รวมหนี้สินและส่วนของผู้อถือหุ้น | 1,687 | 1,821 | 1,672 |

|        |        |        |
|--------|--------|--------|
| 38,529 | 42,101 | 41,719 |
| 55,011 | 59,797 | 60,188 |

(1) ทุนจดทะเบียน และจำนวนหุ้น : มูลค่าตราไว้ 6.92 บาทต่อหุ้น จำนวน 4,335,902,125 หุ้น

(2) จำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว : 4,335,902,125 หุ้น

#### งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

|                                                            | ล้านดอลลาร์สหรัฐ |              |              |
|------------------------------------------------------------|------------------|--------------|--------------|
|                                                            | 2561             | 2560         | 2559         |
| รายได้จากการขาย                                            | 6,406            | 4,982        | 4,370        |
| เงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมัน          | 32               | 27           | 4            |
| <b>รายได้รวม</b>                                           | <b>6,439</b>     | <b>5,009</b> | <b>4,374</b> |
| ต้นทุนขาย                                                  | (6,342)          | (4,703)      | (4,053)      |
| <b>กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น</b>                               | <b>96</b>        | <b>306</b>   | <b>321</b>   |
| รายได้อื่น                                                 | 3                | 1            | 2            |
| กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน                                     | 24               | 44           | 16           |
| <b>กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่าย</b>                        | <b>123</b>       | <b>351</b>   | <b>338</b>   |
| ค่าใช้จ่ายในการบริหาร                                      | (29)             | (27)         | (26)         |
| ค่าใช้จ่ายอื่น                                             | (2)              | (0)          | (1)          |
| ต้นทุนทางการเงิน                                           | (2)              | (3)          | (3)          |
| <b>กำไรก่อนภาษีเงินได้</b>                                 | <b>91</b>        | <b>321</b>   | <b>309</b>   |
| ภาษีเงินได้นิติบุคคล                                       | (17)             | (60)         | (64)         |
| <b>กำไรสำหรับปี</b>                                        | <b>74</b>        | <b>261</b>   | <b>245</b>   |
| กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น :                              |                  |              |              |
| รายการที่จะจัดประเภทรายการใหม่ไปยังกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง |                  |              |              |
| ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าบการเงิน              | -                | -            | -            |
| การวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน             | -                | -            | (1)          |
| <b>กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี – สุทธิจากภาษี</b>            | <b>-</b>         | <b>-</b>     | <b>(1)</b>   |
| <b>กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี</b>                            | <b>74</b>        | <b>261</b>   | <b>244</b>   |
| กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน                                     | 0.02             | 0.06         | 0.06         |

| ล้านบาท        |                |                |
|----------------|----------------|----------------|
| 2561           | 2560           | 2559           |
| 208,107        | 169,620        | 154,954        |
| 1,053          | 915            | 128            |
| <b>209,159</b> | <b>170,535</b> | <b>155,082</b> |
| (206,188)      | (160,131)      | (143,715)      |
| <b>2,972</b>   | <b>10,405</b>  | <b>11,367</b>  |
| 84             | 47             | 63             |
| 793            | 1,509          | 548            |
| <b>3,849</b>   | <b>11,961</b>  | <b>11,979</b>  |
| (947)          | (943)          | (914)          |
| (49)           | (1)            | (21)           |
| (50)           | (92)           | (94)           |
| <b>2,804</b>   | <b>10,924</b>  | <b>10,949</b>  |
| (541)          | (2,029)        | (2,261)        |
| <b>2,263</b>   | <b>8,895</b>   | <b>8,688</b>   |
| (314)          | (3,715)        | (192)          |
| -              | -              | (26)           |
| (314)          | (3,715)        | (218)          |
| <b>1,949</b>   | <b>5,180</b>   | <b>8,470</b>   |
| 0.52           | 2.05           | 2.00           |

## งบกระแสเงินสด

|                                                             | ล้านดอลลาร์สหรัฐ |              |              | ล้านบาท        |                |                 |
|-------------------------------------------------------------|------------------|--------------|--------------|----------------|----------------|-----------------|
|                                                             | 2561             | 2560         | 2559         | 2561           | 2560           | 2559            |
| <b>กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน</b>                       |                  |              |              |                |                |                 |
| กำไรก่อนภาษีเงินได้                                         | 91               | 321          | 309          | 2,804          | 10,925         | 10,949          |
| รายการปรับปรุง                                              |                  |              |              |                |                |                 |
| รายได้ทางการเงิน                                            | (1)              | (0)          | (1)          | (21)           | (16)           | (30)            |
| ต้นทุนทางการเงิน                                            | 2                | 3            | 3            | 50             | 92             | 94              |
| ค่าเสื่อมราคา                                               | 83               | 81           | 81           | 2,685          | 2,775          | 2,872           |
| ค่าตัดจำหน่าย                                               | 2                | 2            | 1            | 52             | 53             | 48              |
| ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์                                | 1                | 0            | 1            | 45             | 1              | 20              |
| กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน                                      | (7)              | (15)         | 3            | (228)          | (524)          | 96              |
| ขาดทุนจากสินค้าและวัสดุอื่นล้ำสมัย                          | 0                | 1            | 1            | 8              | 32             | 24              |
| ขาดทุนจากการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ                           | 62               | -            | -            | 2,048          | -              | -               |
| ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานหลังการเลิกจ้างหรือเกษียณอายุ    | 1                | 1            | 1            | 29             | 31             | 42              |
| การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน               |                  |              |              |                |                |                 |
| ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น                                 | (9)              | (50)         | (85)         | (290)          | (1,700)        | (3,002)         |
| สินค้าคงเหลือ                                               | (22)             | (108)        | (79)         | (711)          | (3,666)        | (2,787)         |
| สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น          | 1                | (0)          | 7            | 47             | (8)            | 239             |
| เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น                               | 64               | 75           | 33           | 2,095          | 2,571          | 1,186           |
| หนี้สินหมุนเวียนอื่นและหนี้สินอื่น                          | 10               | 66           | (6)          | 331            | 2,259          | (201)           |
| <b>เงินสดได้มาจากการดำเนินงาน</b>                           | <b>279</b>       | <b>376</b>   | <b>269</b>   | <b>8,943</b>   | <b>12,823</b>  | <b>9,545</b>    |
| ดอกเบี้ยรับ                                                 | 1                | 0            | 1            | 21             | 16             | 30              |
| ดอกเบี้ยจ่าย                                                | (2)              | (3)          | (2)          | (55)           | (98)           | (88)            |
| จ่ายภาษีเงินได้                                             | (74)             | (53)         | (52)         | (2,427)        | (1,882)        | (1,851)         |
| <b>เงินสดสุทธิได้มาจากการดำเนินงาน</b>                      | <b>204</b>       | <b>321</b>   | <b>215</b>   | <b>6,483</b>   | <b>10,860</b>  | <b>7,637</b>    |
| <b>กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน</b>                           |                  |              |              |                |                |                 |
| เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน            | (25)             | (15)         | (15)         | (805)          | (503)          | (538)           |
| เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์                               | 0                | 0            | 0            | 1              | 0              | 1               |
| <b>เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน</b>                       | <b>(25)</b>      | <b>(15)</b>  | <b>(15)</b>  | <b>(804)</b>   | <b>(503)</b>   | <b>(537)</b>    |
| <b>กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน</b>                       |                  |              |              |                |                |                 |
| เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว                               | -                | -            | 140          | -              | -              | 4,959           |
| จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว                                    | (72)             | (107)        | (72)         | (2,289)        | (3,614)        | (2,530)         |
| เงินสดจ่ายสำหรับการลงทุน                                    | -                | -            | (101)        | -              | -              | (3,580)         |
| เงินปันผลจ่ายให้ผู้ถือหุ้น                                  | (172)            | (138)        | (270)        | (5,521)        | (4,799)        | (9,502)         |
| <b>เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน</b>                   | <b>(243)</b>     | <b>(245)</b> | <b>(302)</b> | <b>(7,811)</b> | <b>(8,413)</b> | <b>(10,654)</b> |
| <b>เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ</b> | <b>(65)</b>      | <b>61</b>    | <b>(102)</b> | <b>(2,132)</b> | <b>1,944</b>   | <b>(3,554)</b>  |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี                         | 66               | 6            | 109          | 2,171          | 233            | 3,949           |
| รายการปรับปรุงจากการแปลงค่าเงินต่างประเทศ                   | 1                | (1)          | (0)          | 35             | (6)            | (162)           |
| <b>เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี</b>                 | <b>2</b>         | <b>66</b>    | <b>6</b>     | <b>74</b>      | <b>2,171</b>   | <b>233</b>      |
| <b>รายการที่ไม่กระทบเงินสด</b>                              |                  |              |              |                |                |                 |
| การซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์โดยยังไม่ได้ชำระเงิน           | 4                | 1            | 1            | 126            | 45             | 21              |

## 13.3 อัตราส่วนทางการเงิน

|                                                  |          | สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม |       |       |
|--------------------------------------------------|----------|---------------------------------------------|-------|-------|
|                                                  |          | 2561                                        | 2560  | 2559  |
| <u>อัตราส่วนสภาพคล่อง</u>                        |          |                                             |       |       |
| อัตราส่วนสภาพคล่อง                               | (เท่า)   | 1.6                                         | 1.7   | 1.7   |
| อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว                       | (เท่า)   | 0.8                                         | 0.9   | 0.8   |
| อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด <sup>(2)</sup>     | (เท่า)   | 0.4                                         | 0.7   | 0.5   |
| อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า                  | (เท่า)   | 17.0                                        | 14.4  | 15.5  |
| ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย <sup>(3)</sup>            | (วัน)    | 21.2                                        | 25.1  | 23.2  |
| อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ <sup>(4)</sup>   | (เท่า)   | 15.3                                        | 12.4  | 14.1  |
| ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย <sup>(3)</sup>           | (วัน)    | 23.5                                        | 29.1  | 25.6  |
| อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า                 | (เท่า)   | 18.7                                        | 17.6  | 19.1  |
| ระยะเวลาชำระหนี้ <sup>(3)</sup>                  | (วัน)    | 19.2                                        | 20.4  | 18.8  |
| วงจรเงินสด                                       | (วัน)    | 25.5                                        | 33.7  | 29.9  |
| <u>อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหาทำไร</u>        |          |                                             |       |       |
| อัตราทำไรขั้นต้น                                 | (ร้อยละ) | 1.5                                         | 6.1   | 7.3   |
| อัตราทำไรจากการดำเนินงาน <sup>(5)</sup>          | (ร้อยละ) | 1.1                                         | 5.6   | 6.8   |
| อัตราทำไร(ขาดทุน)อื่น <sup>(6)(7)</sup>          | (ร้อยละ) | 0.4                                         | 0.9   | 0.4   |
| อัตราส่วนเงินสดต่อการทำทำไร <sup>(2)(5)</sup>    | (ร้อยละ) | 299.1                                       | 114.7 | 72.7  |
| อัตราส่วนกำไรสุทธิ <sup>(6)</sup>                | (ร้อยละ) | 1.1                                         | 5.2   | 5.6   |
| อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น                          | (ร้อยละ) | 6.0                                         | 21.4  | 22.6  |
| <u>อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน</u>    |          |                                             |       |       |
| อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์                        | (ร้อยละ) | 4.2                                         | 15.0  | 14.6  |
| อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร <sup>(8)</sup>     | (ร้อยละ) | 17.4                                        | 35.4  | 31.5  |
| อัตราการหมุนของสินทรัพย์ <sup>(6)</sup>          | (เท่า)   | 3.7                                         | 2.9   | 2.6   |
| <u>อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน</u>        |          |                                             |       |       |
| อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น             | (เท่า)   | 0.4                                         | 0.4   | 0.4   |
| อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย <sup>(2)</sup>   | (เท่า)   | 165.6                                       | 133.2 | 108.5 |
| อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน <sup>(2)</sup> | (เท่า)   | 0.8                                         | 1.2   | 0.6   |
| อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ <sup>(1)</sup> | (ร้อยละ) | 233.3                                       | 53.0  | 110.1 |

## หมายเหตุ

- (1) เงินปันผลเทียบเท่าเงินปันผลที่จ่ายจริงให้ผู้ถือหุ้นในงบกระแสเงินสด
- (2) กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานหลังหักดอกเบี้ยรับ/จ่าย และภาษีจ่าย
- (3) ใช้ 360 วันในการคิดระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย และระยะเวลาชำระหนี้
- (4) สินค้าคงเหลือรวมถึงสินค้าสำเร็จรูป วัตถุดิบ สินค้าระหว่างผลิตและสินค้าระหว่างทาง
- (5) กำไรจากการดำเนินงานคำนวณจากกำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้ไม่รวมกำไรที่ไม่ได้มาจากการดำเนินงาน (เช่น กำไร/(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน)
- (6) รายได้รวมไม่รวมถึงรายได้อื่นที่มีได้เกิดจากการดำเนินงาน (เช่น กำไร/(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน)
- (7) รายได้อื่นคำนวณจากรายได้ที่มีได้เกิดจากการดำเนินงาน (เช่น กำไร/(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน)
- (8) สินทรัพย์ถาวรคำนวณจากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สุทธิ

## คำจำกัดความของอัตราส่วนทางการเงิน :

| อัตราส่วนสภาพคล่อง              |                                                                                                             |        |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| อัตราส่วนสภาพคล่อง              | = สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน                                                                     | (เท่า) |
| อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว      | = (เงินสดและเงินฝากธนาคาร + หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด + ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ) / หนี้สินหมุนเวียน | (เท่า) |
| อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด   | = กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน / หนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ย                                                       | (เท่า) |
| อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า | = ขายสุทธิ / (ลูกหนี้การค้าก่อนหนี้สงสัยจะสูญ + ตัวเงินรับการค้า) (เฉลี่ย)                                  | (เท่า) |
| ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย          | = 360 / อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า                                                                     | (วัน)  |
| อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ | = ต้นทุนขาย / สินค้าคงเหลือ (เฉลี่ย)                                                                        | (เท่า) |
| ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย         | = 360 / อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ                                                                     | (วัน)  |
| อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้      | = ซื้อหรือต้นทุนขาย / (เจ้าหนี้การค้า + ตัวเงินจ่ายการค้า) (เฉลี่ย)                                         | (เท่า) |
| ระยะเวลาชำระหนี้                | = 360 / อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้                                                                          | (วัน)  |
| วงจรเงินสด                      | = ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย + ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย - ระยะเวลาชำระหนี้                                       | (วัน)  |

| อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร |                                                             |          |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------|
| อัตรากำไรขั้นต้น                   | = กำไร(ขาดทุน) ขั้นต้น / ขายสุทธิ                           | (ร้อยละ) |
| อัตรากำไรจากการดำเนินงาน           | = กำไรจากการดำเนินงาน / ขายสุทธิ                            | (ร้อยละ) |
| อัตรากำไรอื่น                      | = กำไรที่ไม่ได้จากการดำเนินงาน / รายได้รวม                  | (ร้อยละ) |
| อัตรากำไรเงินสดต่อการทำกำไร        | = กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน / กำไร(ขาดทุน) จากการดำเนินงาน | (ร้อยละ) |
| อัตรากำไรสุทธิ                     | = กำไร(ขาดทุน) สุทธิ / รายได้รวม                            | (ร้อยละ) |
| อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น            | = กำไร(ขาดทุน) สุทธิ / ส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)           | (ร้อยละ) |

| อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน |                                                                                      |          |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์              | = กำไร(ขาดทุน) สุทธิ / สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)                                         | (ร้อยละ) |
| อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร          | = (กำไร(ขาดทุน) สุทธิ + ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย) / สินทรัพย์ถาวรสุทธิ (เฉลี่ย) | (ร้อยละ) |
| อัตรากำไรสุทธิ                         | = รายได้รวม / สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)                                                  | (เท่า)   |

| อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน             |                                                                                                           |          |
|------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น           | = หนี้สินรวม / ส่วนของผู้ถือหุ้น                                                                          | (เท่า)   |
| อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย                | = (กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน + ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงาน + ภาษี) / ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงานและลงทุน | (เท่า)   |
| อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis) | = กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน / (การจ่ายชำระหนี้สิน + รายจ่ายลงทุน + ซื้อสินทรัพย์ + เงินปันผลจ่าย)        | (เท่า)   |
| อัตรากำไรสุทธิ                                 | = เงินปันผลจ่าย / กำไร(ขาดทุน) สุทธิ                                                                      | (ร้อยละ) |

## 14 คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

### 14.1 ภาพรวม

บริษัทฯ เป็นหนึ่งในผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมชั้นนำของประเทศไทย และจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทฯ เป็นเจ้าของและผู้ประกอบการ โรงกลั่นน้ำมันแบบที่มีหน่วยปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน (complex refinery) มีกำลังการกลั่นน้ำมันดิบ 165,000 บาร์เรลต่อวัน

โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ผลิตและขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ได้แก่ แก๊สปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซิน ไร้สารตะกั่ว เกรดพิเศษและเกรดธรรมดา น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน และน้ำมันเตา รวมทั้งผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีซึ่งใช้เป็นผลิตภัณฑ์ตั้งต้นในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของบริษัทฯ จำหน่ายให้แก่เซฟรอนและบมจ.ปตท. ภายใต้สัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์

ในการดำเนินการโรงกลั่นน้ำมัน บริษัทฯ มุ่งเน้นที่ความเป็นเลิศในการดำเนินงานในสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ การเพิ่มมูลค่าแก่ผู้ถือหุ้น การเป็นผู้นำด้านการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาสังคม โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ตั้งอยู่ใกล้กับสิ่งอำนวยความสะดวกหลักในการขนส่งผลิตภัณฑ์ (รวมทั้งท่อส่ง รถบรรทุกและเรือ) และศูนย์กลางของอุปสงค์ที่สำคัญ จึงช่วยลดต้นทุนการขนส่งและก่อให้เกิดข้อได้เปรียบหลายอย่างในการจัดหาและจัดส่งผลิตภัณฑ์

### 14.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

#### ค่าการกลั่น

บริษัทฯ ใช้ค่าการกลั่น (gross refining margin) ในการประเมินความสามารถในการทำกำไรของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ค่าการกลั่นของบริษัทฯ คำนวณจาก ผลต่างระหว่างรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และ ต้นทุนน้ำมันดิบ วัตถุดิบอื่น ๆ ซึ่งใช้ในกระบวนการกลั่น (landed cost) รวมถึงค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ค่าการกลั่นทางบัญชี (accounting gross refining margin) จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสินค้าคงเหลือเนื่องมาจากราคาน้ำมันที่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากบริษัทฯ คำนวณราคาต้นทุนตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

สำหรับค่าการกลั่นตลาด (market gross refining margin) เป็นค่าการกลั่นที่ไม่รวมผลกระทบจากกำไรหรือขาดทุนจากสต็อกน้ำมันซึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมัน โดยทั่วไป ค่าการกลั่นตลาดของบริษัทฯ จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของราคาและค่าการกลั่นในประเทศสิงคโปร์

ในปี 2561 มีปริมาณน้ำมันดิบที่นำเข้ากลั่น 159.6 พันบาร์เรลต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 96.8 ของกำลังการกลั่น เพิ่มขึ้น 7.2 พันบาร์เรลต่อวันจาก 2560 โดยปริมาณน้ำมันดิบที่นำเข้ากลั่นในปีก่อนที่ต่ำกว่าเป็นผลกระทบจากการหยุดซ่อมบำรุงหน่วย CDU ในเดือนมิถุนายน 2560 และหน่วย RFCCU ในเดือนตุลาคม 2560 โดยรายได้รวมทั้งปีเพิ่มขึ้นจาก 5,009 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (170,535 ล้านบาท) ในปี 2560 เป็น 6,439 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (209,159 ล้านบาท) ในปี 2561 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของทั้งราคาขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและปริมาณการขาย ถึงแม้ว่าราคาขายและปริมาณขายจะสูงขึ้นในปี 2561 SPRC มี EBITDA, EBIT และกำไรสุทธิที่ต่ำกว่าปีก่อน โดย EBITDA, EBIT และกำไรสุทธิลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 56 ร้อยละ 71 และ ร้อยละ 72 ตามลำดับ การปรับตัวลงของราคาน้ำมันใน Q4/61 เป็นผลให้บริษัทฯ มีขาดทุนจากสต็อกน้ำมันอย่างมากในปี 2561 และค่าการกลั่นทางบัญชีที่ต่ำกว่าปี 2560 การขาดทุนจากสต็อกน้ำมันในปี 2561 ยังรวมผลขาดทุนจากการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือจำนวน 62 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่มีกำไรจากสต็อกน้ำมันในปี 2560 จากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น โดยถ้าไม่รวมผลกำไร หรือ

ขาดทุน จากสต็อกน้ำมัน SPRC มีค่าการกลั่นตลาดในปี 2561 ที่ 5.67 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ซึ่งยังคงต่ำกว่าปี 2560 ที่มีค่าการกลั่นตลาดที่ 7.34 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล จากสถานะตลาดที่ถดถอย โดยเฉพาะราคาน้ำมันเบนซิน

#### ราคาน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

โดยปกติรายได้ของบริษัทฯ ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าการกลั่น และกระแสเงินสด จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันดิบและราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในตลาดโลกและตลาดภูมิภาค การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันดิบและราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเป็นผลมาจากอุปสงค์และอุปทานในตลาดโลก น้ำมันดิบมีหลากหลายประเภทและหลายเกรด ราคาของน้ำมันดิบเหล่านี้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ รวมถึงคุณสมบัติทางกายภาพ อุปสงค์และอุปทานของน้ำมันดิบนั้น นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมแต่ละประเภทล้วนมีราคาแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น อุปสงค์และอุปทาน เช่นเดียวกันกับกรณีของน้ำมันดิบ

ค่าการกลั่นและผลกำไรของบริษัทฯ โดยหลักมีผลมาจากส่วนต่างของราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและ ราคาน้ำมันดิบ แม้ว่าราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ผลิตได้นั้นจะได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดิบซึ่งเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ แต่ราคาดังกล่าวอาจไม่เพิ่มขึ้นในสัดส่วนเดียวกับราคาตลาดน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อค่าการกลั่นและผลกำไรของบริษัทฯ ในช่วงที่ราคามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีช่วงระยะเวลาที่ห่างกันระหว่างการซื้อน้ำมันดิบและการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (lag time) ประมาณหนึ่งเดือน เป็นผลมาจากเวลาที่ต้องใช้ในการจัดส่งน้ำมันดิบและการกลั่นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าวราคาน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่น ๆ รวมถึงราคาของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอาจมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อค่าการกลั่นรวมของบริษัทฯ โดยปกติผลกระทบดังกล่าวรวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน

| ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล            | ราคาอ้างอิงตลาดสิงคโปร์ |      |         | ส่วนต่างราคากับน้ำมันดิบดูไบ |       |         |
|-----------------------------------|-------------------------|------|---------|------------------------------|-------|---------|
|                                   | 2561                    | 2560 | + / (-) | 2561                         | 2560  | + / (-) |
| น้ำมันดิบดูไบ                     | 69.7                    | 53.2 | 16.5    | -                            | -     | -       |
| แนฟทาเบา (ราคาอ้างอิงตลาดญี่ปุ่น) | 68.4                    | 55.1 | 13.3    | -1.21                        | 1.91  | -3.12   |
| น้ำมันเบนซิน (พิเศษ)              | 80.2                    | 68.0 | 12.2    | 10.50                        | 14.86 | -4.36   |
| น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน          | 85.0                    | 65.3 | 19.7    | 15.36                        | 12.14 | 3.22    |
| น้ำมันดีเซล                       | 84.3                    | 65.7 | 18.6    | 14.63                        | 12.53 | 2.10    |
| น้ำมันเตา                         | 67.0                    | 50.8 | 16.2    | -2.62                        | -2.33 | -0.29   |

ในปี 2561 ราคาน้ำมันดิบมีความผันผวน โดยราคาน้ำมันดิบดูไบเคลื่อนไหวที่ระหว่าง 49.50 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ถึง 84.41 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล โดยราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 69.65 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ซึ่งสูงกว่าราคาเฉลี่ยที่ 53.16 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลในปี 2560 ราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบได้รับผลกระทบจากการลดลงของน้ำมันดิบจากเวเนซุเอลาเนื่องจากสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ ปริมาณน้ำมันดิบจากแหล่งผลิต Shahrar ลดลง และการลดลงของน้ำมันดิบจากอิหร่านหลังมาตรการคว่ำบาตรอิหร่าน ราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบดูไบใน Q4/61 ลดลงเป็น 67.44 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล เนื่องจากอุปทานที่เพิ่มขึ้นทั่วโลกและนักลงทุนมีความกังวลเรื่องผลกระทบกับอุปสงค์ที่ลดลงเนื่องจากเศรษฐกิจชะลอตัวและข้อพิพาททางการค้า ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันกลุ่มโอเปกและผู้ผลิตรายใหญ่นำโดยรัสเซียได้บรรลุข้อตกลงในเดือนธันวาคมที่จะลดกำลังการผลิตน้ำมันดิบลง

1.2 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยจะเริ่มต้นในเดือนมกราคม ปี 2562 เพื่อช่วยควบคุมการลดลงของราคาน้ำมันดิบ ปริมาณน้ำมันดิบคงคลังในสหรัฐอเมริกาลดลงต่ำที่สุดเหลือ 441 ล้านบาร์เรลที่สิ้นเดือนธันวาคม

ราคาผลิตภัณฑ์น้ำมันส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงตามราคาน้ำมันดิบ ส่วนต่างราคาน้ำมันเบนซินกับน้ำมันดิบดูไบในปี 2561 มีค่าเฉลี่ย 10.50 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 14.86 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ตลาดน้ำมันเบนซินที่ต่ำลงนี้เป็นผลจากอุปทานทั่วโลกที่มากเกินไปเนื่องจากความต้องการ น้ำมันเบนซินกลายเป็นผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้จากการเพิ่มกำลังการกลั่นของโรงกลั่นเพื่อทำกำไรจากน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานและน้ำมันดีเซล ปริมาณน้ำมันเบนซินคงคลังในสิงคโปร์เฉลี่ยอยู่ที่ 14.46 ล้านบาร์เรล ปริมาณน้ำมันเบนซินคงคลังโดยรวมเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับหนึ่งปีที่ผ่านมา

ส่วนต่างราคาเนฟทากับน้ำมันดิบดูไบมีค่าลดลงเมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจากโรงกลั่นยังคงรักษากำลังการกลั่นที่สูงและใช้น้ำมันดิบชนิดเบาในการกลั่นส่งผลให้การผลิตน้ำมัน light distillate เพิ่มขึ้น ตลาดน้ำมันเบนซินที่แย่งชิงผลกระทบกับตลาดเนฟทาเช่นกัน

ส่วนต่างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานกับน้ำมันดิบดูไบและส่วนต่างราคาน้ำมันดีเซลกับน้ำมันดิบดูไบเพิ่มสูงขึ้นจากปีที่แล้วเป็น 15.36 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลและ 14.63 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ เป็นผลจากอุปสงค์ในการเดินทางทางอากาศที่สูงขึ้นจากการเติบโตของการท่องเที่ยวจากจีน อินเดีย เกาหลีใต้ และออสเตรเลีย รวมไปถึงอุปสงค์น้ำมันเชื้อเพลิงให้ความร้อนในฤดูหนาว ส่วนต่างราคาที่เพิ่มสูงขึ้นนี้ยังเป็นผลจากอุปสงค์ที่แน่นอน ปริมาณน้ำมันคงคลังที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และอุปทานที่เริ่มจำกัดก่อนเข้าสู่ฤดูหนาว

ส่วนต่างราคาน้ำมันเตากับน้ำมันดิบดูไบในปี 2561 มีราคาเฉลี่ย 2.62 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลต่ำกว่าน้ำมันดิบดูไบ มีค่าต่ำลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2560 เป็นผลมาจากอุปทานน้ำมันเตาทั่วโลกที่เริ่มจำกัด ตลาดน้ำมันเตาได้รับผลกระทบจากน้ำมันเตาที่ส่งออกจากอิหร่านลดลงและน้ำมันดิบชนิดหนักที่ลดลงในขณะที่น้ำมันดิบชนิดหนักจากเวเนซุเอลามีปริมาณลดลง

แหล่งข้อมูล : IHS, Platts, Reuters,

#### ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 บริษัทฯ ได้เริ่มใช้เงินสกุลดอลลาร์สหรัฐเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ เนื่องจากรายได้ ต้นทุน และค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของบริษัทฯ เกี่ยวข้องโดยตรงหรืออยู่ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งทำให้ลดผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ จากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังคงได้รับผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินบาทในค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน หรือค่าใช้จ่ายอื่นที่ต้องชำระเป็นเงินสกุลบาท

บริษัทฯ ไม่ได้เข้าทำธุรกรรมเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน ดังนั้น ความผันผวนและความไม่แน่นอนของค่าเงินบาทเมื่อเปรียบเทียบกับดอลลาร์สหรัฐอาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

## 14.3 ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

## 14.3.1 ผลการดำเนินงานทางการเงิน

ตารางแสดงผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

|                                                                | ล้านดอลลาร์สหรัฐ |       |         | ล้านบาท |         |         |
|----------------------------------------------------------------|------------------|-------|---------|---------|---------|---------|
|                                                                | 2561             | 2560  | + / (-) | 2561    | 2560    | + / (-) |
| รายได้รวม                                                      | 6,439            | 5,009 | 1,430   | 209,159 | 170,535 | 38,624  |
| EBITDA                                                         | 177              | 406   | (230)   | 5,591   | 13,845  | (8,254) |
| EBIT                                                           | 93               | 324   | (231)   | 2,854   | 11,017  | (8,163) |
| กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน                                         | 24               | 44    | (19)    | 793     | 1,509   | (716)   |
| กำไร(ขาดทุน) สุทธิ                                             | 74               | 261   | (188)   | 2,263   | 8,895   | (6,632) |
| กำไร(ขาดทุน) สุทธิ<br>(ดอลลาร์สหรัฐ/บาทต่อหุ้น)                | 0.02             | 0.06  | (0.04)  | 0.52    | 2.05    | (1.53)  |
| ค่าการกลั่นทางบัญชี<br>(ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล) <sup>(1)</sup> | 4.73             | 8.52  | (3.8)   | 4.73    | 8.52    | (3.8)   |
| ค่าการกลั่นตลาด ดอลลาร์<br>(สหรัฐต่อบาร์เรล) <sup>(2)</sup>    | 5.67             | 7.34  | (1.7)   | 5.67    | 7.34    | (1.7)   |

(1) ค่าการกลั่นได้รวมกำไร / ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าคงเหลือ ซึ่งคำนวณตามวิธีถ่วงน้ำหนัก และปรับลดด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ ณ วันสิ้นงวด

(2) ค่าการกลั่นคำนวณโดยใช้ต้นทุนทดแทนในปัจจุบัน

## รายได้รวม

รายได้รวมของบริษัทฯ ประกอบด้วยรายได้จากการขายและเงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมัน รายได้จากการขายที่สำคัญประกอบด้วยการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมซึ่งมุ่งเน้นที่น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน และน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ราคาขายของบริษัทฯ เป็นราคาที่รวมภาษีสรรพสามิตที่ใช้บังคับตลอดจนเงินส่งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งถือเป็นรายการที่รวมอยู่ในราคาที่ขายให้ลูกค้าและนำเสนอให้แก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ส่วนเงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมันเป็นเงินชดเชยที่บริษัทฯ ได้รับจากรัฐบาลผ่านกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อชดเชยจากการที่รัฐบาลควบคุมราคาของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ตารางต่อไปนี้แสดงรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงเงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมัน สำหรับปี 2560-2561

## ล้านดอลลาร์สหรัฐ

| ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม <sup>(1)</sup> | 2561         | 2560         |
|------------------------------------|--------------|--------------|
| โพรพิลีนเกรดโพลีเมอร์              | 122          | 99           |
| ก๊าซปิโตรเลียมเหลว                 | 137          | 129          |
| แนฟทาเบา                           | 182          | 132          |
| น้ำมันเบนซิน                       | 1,869        | 1,556        |
| น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน           | 467          | 286          |
| น้ำมันดีเซล                        | 2,695        | 2,053        |
| น้ำมันเตา                          | 438          | 349          |
| ยางมะตอย                           | 49           | 55           |
| ก๊าซผสม C4                         | 126          | 116          |
| น้ำมันดิบ                          | 0            | 1            |
| อื่นๆ <sup>(2)</sup>               | 354          | 233          |
| <b>รวมรายได้</b>                   | <b>6,439</b> | <b>5,009</b> |

<sup>(1)</sup> รวมถึงเงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมัน

<sup>(2)</sup> รวมถึงกำมะถัน รีฟอร์มเมท และผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ ทำการแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ขึ้นกลางสำหรับกระบวนการแปรสภาพโมเลกุล (Cracker Feed Exchange) กับ บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล

รายได้รวมในปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 29 เมื่อเทียบกับปี 2560 การเพิ่มขึ้นโดยหลักเนื่องมาจากราคาขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับปริมาณการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่เพิ่มขึ้นที่ 66.9 ล้านบาร์เรลในปี 2561 เมื่อเทียบกับปริมาณการขายที่ 63.5 ล้านบาร์เรลในปี 2560

ในปี 2561 รายได้รวมของบริษัทฯ มาจากการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมให้แก่ Chevron, ปตท. และ บริษัทอื่นๆ ในสัดส่วนร้อยละ 52 ร้อยละ 35 และร้อยละ 13 ตามลำดับ

### ต้นทุนขาย

ต้นทุนขายโดยหลักประกอบด้วยต้นทุนวัตถุดิบซึ่งได้แก่น้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่น ๆ ที่ใช้ในกระบวนการกลั่นน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่จัดซื้อและต้นทุนอื่น ๆ ต้นทุนขายได้รวมถึงภาษีสรรพสามิตและภาษีเพื่อมหาดไทย ตลอดจนเงินส่งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเก็บจากขายในประเทศและนำส่งให้แก่รัฐบาล นอกจากนี้ต้นทุนขายยังรวมถึงค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารและอุปกรณ์ ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต และค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลั่นน้ำมัน ต้นทุนขายคำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

เปรียบเทียบปี 2561 และ 2560 ต้นทุนขายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 35 เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของราคาต้นทุนน้ำมันดิบเฉลี่ย การเพิ่มขึ้นของปริมาณขาย และต้นทุนจากการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจำนวน 62 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากการลดลงของราคาน้ำมันในตลาดโลก

#### รายได้อื่น

รายได้อื่นโดยหลัก ประกอบด้วยรายได้จากดอกเบี้ย รายได้จากการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และเงินชดเชยจากการส่งออก

#### กำไร(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน

กำไร (หรือขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนของบริษัทฯ เกี่ยวข้องกับกำไร (หรือขาดทุน) ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นผลจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นสกุลเงินบาทและสกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่ดอลลาร์สหรัฐเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนของสกุลเงินดังกล่าวกับสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับปี 2561 กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนลดลงจาก 44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,509 ล้านบาท) ในปี 2560 เป็น 24 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (793 ล้านบาท) ในปี 2561 มีสาเหตุหลักมาจากการแข็งค่าของเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2561 ที่แข็งค่าน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการแข็งค่าในปี 2560 การแข็งค่าของเงินบาทมีผลให้มูลค่าของลูกหนี้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่แปลงมาจากลูกหนี้ในสกุลเงินบาทมีมูลค่าที่เพิ่มขึ้น

#### ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทฯ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่มีได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการกลั่นน้ำมัน และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์

เปรียบเทียบปี 2561 และ 2560 ค่าใช้จ่ายในการบริหารในปี 2561 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจำนวน 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (4 ล้านบาท) โดยหลักเนื่องมาจากผลกระทบจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นในระหว่างปี ซึ่งค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นมีผลให้มูลค่าค่าใช้จ่ายที่รายงานในสกุลเงินสหรัฐอเมริกาส่งขึ้นเมื่อแปลงจากค่าใช้จ่ายที่เป็นสกุลเงินบาท

#### ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินได้แก่ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยของเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว และค่าธรรมเนียมผูกพันสินเชื่อ (commitment fees) ต้นทุนทางการเงินยังรวมถึงค่าธรรมเนียมสำหรับการออกหนังสือค้ำประกัน โดยธนาคารแทนบริษัทฯ

#### ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอตัดบัญชี อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทฯ อยู่ที่ ร้อยละ 20 สำหรับปี 2559 และ 2560

ในปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรก่อนภาษีเงินได้จำนวน 91 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,804 ล้านบาท) และมีรายจ่ายภาษีเงินได้จำนวน 17 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (541 ล้านบาท) เปรียบเทียบกับกำไรในปี 2560 จำนวน 321 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (10,924 ล้านบาท)

## 14.3.2 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

|                      | ล้านดอลลาร์สหรัฐ |       |         | ล้านบาท |        |         |
|----------------------|------------------|-------|---------|---------|--------|---------|
|                      | 2561             | 2560  | + / (-) | 2561    | 2560   | + / (-) |
| สินทรัพย์รวม         | 1,687            | 1,821 | (134)   | 55,011  | 59,797 | (4,786) |
| หนี้สินรวม           | 505              | 539   | (33)    | 16,482  | 17,696 | (1,214) |
| ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม | 1,182            | 1,282 | (100)   | 38,529  | 42,101 | (3,572) |

## สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมของบริษัทฯ ณ 31 ธันวาคม 2561 ลดลง 134 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (4,786 ล้านบาท) จาก ณ 31 ธันวาคม 2560

สินทรัพย์หมุนเวียนลดลง 93 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,243 ล้านบาท) เนื่องจาก

1. การลดลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 64 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,097 ล้านบาท)
2. การลดลงของสินค้าคงเหลือจำนวน 41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,424 ล้านบาท) เนื่องมาจากการลดลงของราคาสินค้าคงเหลือตามการปรับตัวลงของราคาน้ำมัน เมื่อเทียบกับเดือนธันวาคม 2560 โดยถูกหักกลับบางส่วนจาก
3. การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นจำนวน 12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (287 ล้านบาท) เนื่องมาจากปริมาณขายที่เพิ่มขึ้นในเดือนธันวาคม 2561 เมื่อเทียบกับปริมาณขายในเดือนธันวาคม 2560 ซึ่งถูกหักกลับบางส่วนจากราคาขายเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ที่ลดลง

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในแต่ละปีลดลง โดยหลักเนื่องจากการลดลงของอาคารและอุปกรณ์ 57 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,093 ล้านบาท) เนื่องมาจากค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 2561 มากกว่าการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโรงกลั่น การลดลงของอาคารและอุปกรณ์ได้ถูกหักกลับบางส่วนจากการเพิ่มขึ้นของภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้าของปี 2561 ซึ่งได้จ่ายในเดือนสิงหาคม 2561 จำนวน 19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (622 ล้านบาท) โดยจ่ายจากผลกำไรในงวดครึ่งปีแรกของปี 2561 ซึ่งบริษัทฯ จะต้องขอคืนค่าภาษีที่ได้ชำระไว้เกินในจำนวนดังกล่าวเนื่องจากบริษัทฯ มีผลขาดทุนในงวดครึ่งปีหลังของปี 2561

## หนี้สิน

หนี้สินรวม ณ 31 ธันวาคม 2561 ลดลง 33 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,214 ล้านบาท) จาก 31 ธันวาคม 2560 ซึ่งการลดลงโดยหลักมาจาก

- 1) การลดลงของเงินกู้ยืมระยะยาว-สุทธิ จำนวน 72 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,354 ล้านบาท) ซึ่งเป็นการจ่ายคืนเงินกู้ยืมงวดสุดท้ายตามสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว
- 2) การลดลงของภาษีเงินได้ค้างจ่ายจำนวน 38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,236 ล้านบาท) เนื่องจากบริษัทฯ มีผลการดำเนินงานขาดทุนในครึ่งปีหลังของปี 2561 ทำให้ไม่มีภาษีเงินได้ที่จะต้องจ่าย นอกจากนี้ภาษีเงินได้ที่บริษัทฯ ได้นำส่งให้

กรมสรรพากรจากกำไรในครึ่งปีแรกของปี 2561 มีจำนวนมากกว่าภาษีที่จะต้องเสียทั้งปี ทำให้บริษัทฯ จะต้องขอคืน ส่วนต่างของค่าภาษีที่ได้ชำระไว้เกิน โดยการลดลงได้ถูกหักกลับบางส่วนจาก

- 3) การเพิ่มขึ้นของเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจำนวน 67 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,101 ล้านบาท) เจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้นโดยหลักเนื่องมาจากช่วงระยะเวลาของการซื้อและชำระค่าน้ำมันดิบ และ
- 4) การเพิ่มขึ้นของภาษีสรรพสามิตค้างจ่ายจำนวน 13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (419 ล้านบาท) เนื่องจากปริมาณขายที่เพิ่มขึ้นในเดือนธันวาคม 2561 เทียบกับธันวาคม 2560

#### ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ 31 ธันวาคม 2561 ลดลงจำนวน 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,572 ล้านบาท) จาก 31 ธันวาคม 2560 โดยมาจากผลกำไรของบริษัทฯ ในปี 2561 หักกลับด้วยเงินปันผลจ่ายสำหรับผลกำไรในครึ่งปีหลังของปี 2560 และครึ่งปีแรกของปี 2561

#### 14.3.3 งบกระแสเงินสด

|                                                      | ดอลลาร์สหรัฐ |       | ล้านบาท |         |
|------------------------------------------------------|--------------|-------|---------|---------|
|                                                      | 2561         | 2560  | 2561    | 2560    |
| เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน                  | 204          | 321   | 6,483   | 10,860  |
| เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน                       | (25)         | (15)  | (804)   | (503)   |
| เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน                   | (243)        | (245) | (7,811) | (8,413) |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ลดลง) เพิ่มขึ้นสุทธิ | (64)         | 61    | (2,132) | 1,944   |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี                  | 66           | 6     | 2,171   | 233     |
| รายการปรับปรุงจากการแปลงค่าเงินต่างประเทศ            | 1            | (1)   | 35      | (6)     |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี                 | 2            | 66    | 74      | 2,171   |

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงจาก 66 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,171 ล้านบาท) ณ 31 ธันวาคม 2560 เป็น 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (73 ล้านบาท) ณ 31 ธันวาคม 2561

รายละเอียดของกิจกรรมกระแสเงินสดในปี 2561 มีดังนี้

- 1) เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน เป็นจำนวน 204 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (6,483 ล้านบาท) โดยมีสาเหตุหลักมาจาก
  - กำไรสุทธิในปี 2561 จำนวน 74 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,263 ล้านบาท) โดยบวกกลับรายการที่ไม่เป็นเงินสดจำนวน 85 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,748 ล้านบาท)
  - เงินสดได้มาจากหนี้สินในการดำเนินงาน 75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,426 ล้านบาท) จากการเพิ่มขึ้นของเจ้าหนี้

การค้าและจำหน่ายอื่นจำนวน 64 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,095 ล้านบาท) เนื่องจากช่วงระยะเวลาของการซื้อและจ่ายชำระค่าน้ำมันดิบ และการเพิ่มขึ้นของหนี้สินหมุนเวียนจำนวน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (331 ล้านบาท) จากภาษีสรรพสามิตค้ำจ่ายที่เพิ่มขึ้นตามปริมาณการขายที่สูงขึ้น

- โดยได้ถูกหักกลบบางส่วนจากเงินสดใช้ไปของสินทรัพย์ในการดำเนินงาน 29 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (954 ล้านบาท) โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ (โดยไม่รวมผลกระทบจากการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือตามมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งเป็นรายการที่ไม่เป็นเงินสด) จำนวน 22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (711 ล้านบาท) และการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าจำนวน 9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (290 ล้านบาท) จากการเพิ่มขึ้นของปริมาณการขายในเดือนธันวาคม 2561 เทียบกับ ธันวาคม 2560

2) เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุนเป็นจำนวน 25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (804 ล้านบาท) โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโรงกลั่น

3) เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินเป็นจำนวน 243 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7,811 ล้านบาท) โดยหลักเนื่องจาก

- เงินสดจ่ายสำหรับเงินปันผล จำนวน 172 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (5,521 ล้านบาท) จากกำไรในงวดครึ่งปีหลังของปี 2560 และ ครึ่งปีแรกของปี 2561 และ
- เงินสดจ่ายเพื่อชำระคืนเงินกู้แก่สถาบันการเงิน จำนวน 72 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,289 ล้านบาท)

#### 14.4 วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

##### อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทฯ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนหมุนเวียน ซึ่งได้แก่ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว และอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด

โดยในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (2559 – 2561) อัตราส่วนสภาพคล่องเฉลี่ยมีค่ามากกว่า 1 อันเป็นผลมาจากมูลค่ารวมของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่ามูลค่ารวมของหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และสินค้าคงเหลือ ในขณะที่หนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วยเจ้าหนี้การค้า ภาษีค้างจ่าย และส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี ในงวดสิ้นปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 อัตราส่วนสภาพคล่องลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2560 โดยมาจากการลดลงของสินทรัพย์หมุนเวียน อันเนื่องมาจากการลดลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 64 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,097 ล้านบาท), สินค้าคงเหลือลดลง จำนวน 41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,424 ล้านบาท) โดยถูกหักกลบบางส่วนจากการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น จำนวน 12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (287 ล้านบาท) ประกอบกับการลดลงในส่วนหนี้สินหมุนเวียน อันเนื่องมาจากการลดลงของเงินกู้ยืมระยะยาว จำนวน 72 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,354 ล้านบาท) และภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่ายลดลง จำนวน 38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,236 ล้านบาท) โดยถูกหักกลบบางส่วนจากการเพิ่มขึ้นของเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น จำนวน 67 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,101 ล้านบาท) และภาษีสรรพสามิตค้างจ่ายสูงขึ้น จำนวน 13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (419 ล้านบาท)

สำหรับอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วในปี 2559 - 2561 มีค่าน้อยกว่าหนึ่งเท่าซึ่งน้อยกว่าอัตราส่วนสภาพคล่องเนื่องจากการไม่ได้นำสินค้าคงเหลือมาคำนวณ

ในด้านอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดมีค่าลดลงในปี 2561 เป็นผลจากการลดลงของกระแสเงินสดที่ได้จากการดำเนินงาน

อัตราส่วนหมุนเวียนซึ่งได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ และอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า อัตราส่วนดังกล่าวมีค่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในปี 2561 ส่งผลให้วงจรเงินสดเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงระหว่าง 25 - 33 วัน

#### อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหาทำไร

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรที่สำคัญ ได้แก่ อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนกำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ในปี 2561 มีค่าลดลงจากปีก่อน เนื่องมาจากการปรับตัวลงของราคาน้ำมันดิบในปลายปี 2561 เป็นผลให้บริษัทฯ มีขาดทุนจากสต็อกน้ำมันอย่างมากในปี 2561 และค่าการกลั่นทางบัญชีที่ต่ำกว่าในปีที่ผ่านมา อีกทั้งการขาดทุนจากสต็อกน้ำมันในปี 2561 ยังรวมผลขาดทุนจากการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือด้วย

#### อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่สำคัญได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร ซึ่งลดลง เนื่องมาจากขาดทุนจากสต็อกน้ำมันอย่างมากในปี 2561 และค่าการกลั่นทางบัญชีที่ต่ำกว่าในปีที่ผ่านมา อีกทั้งการขาดทุนจากสต็อกน้ำมันในปี 2561 ยังรวมผลขาดทุนจากการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือด้วย

#### อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้นมีค่าเท่ากับ 0.4 ใน 3 ปีที่ผ่านมา (2559 – 2561)

ในปี 2561 บริษัทฯ มีอัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ยสูงขึ้น จากปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักมาจากดอกเบี้ยจ่ายที่ลดลง และเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานที่ลดลง ในขณะที่การจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มสูงขึ้น

บริษัทฯ มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพันในปี 2560 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 โดยมีสาเหตุหลักมาจากเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น และต่อมาได้ลดลงขึ้นในปี 2561 อันเนื่องจากกระแสเงินสดสุทธิได้จากกิจกรรมดำเนินงานที่ลดลง และจำนวนเงินปันผลจ่ายที่ลดลง